

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/31/2005

ROK 2005 - NADZIEJE I OBAWY

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

Od kilku już lat sondujemy nadzieje i obawy Polaków, dotyczące życia prywatnego i publicznego, jakie towarzyszą im w rozpoczynającym się roku. Systematyczność prowadzonych badań pozwala na uchwycenie zmian w odczuciach ludzi w kolejnych latach. Przedstawiając swoje oczekiwania i przewidywania ankietowani nie korzystają z gotowych odpowiedzi, ale formułują je samodzielnie.

O ile w ciągu ostatniego roku nie zmieniły się w wyraźny sposób towarzyszące Polakom nadzieje i obawy dotyczące rozwoju spraw prywatnych w najbliższych miesiącach, o tyle dość istotnie zmienił się układ oczekiwań odnoszących się do spraw krajowych.

SPRAWY OSOBISTE

Podobnie jak w latach ubiegłych tak i w tym roku¹ zarówno osobiste nadzieje Polaków, jak też ich obawy koncentrują się wokół trzech kategorii spraw: materialnych warunków życia, pracy oraz zdrowia.

Najwięcej wypowiedzi ankietowanych na temat ich osobistych nadziei i obaw dotyczyło przewidywanej sytuacji materialnej w rozpoczętym niedawno roku, przy czym nieco więcej osób spodziewa się poprawy w tym zakresie (37%) niż pogorszenia (31%). Co trzeci respondent oczekuje polepszenia swojej sytuacji finansowej, większych zarobków lub wyższej emerytury, a nieliczni wyrażają nadzieję na utrzymanie obecnego poziomu życia. Osoby obawiające się niekorzystnych zmian w tym zakresie mówią przede wszystkim o pogorszeniu swojej sytuacji finansowej, obniżeniu standardu życia oraz wzroście kosztów utrzymania związanym z podwyżkami cen towarów i usług (19%). Jednak dość liczna grupa badanych (13%) formułuje swoje obawy w bardziej dramatyczny sposób, wyrażając lęk przed popadnięciem w biedę.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (176) przeprowadzono w dniach 7-10 stycznia 2005 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Do grup, które częściej z obawą niż z nadzieją myślą o swojej sytuacji materialnej w rozpoczętym niedawno roku, należą: ludzie starsi (powyżej 65 roku życia), osoby z wykształceniem podstawowym, badani o miesięcznych dochodach poniżej 300 zł *per capita* oraz ludzie źle oceniający materialne warunki swojego gospodarstwa domowego. Są to głównie osoby niepracujące: emeryci, renciści oraz bezrobotni.

Obecnie nieco rzadziej niż przed rokiem oczekiwania Polaków dotyczą pracy, nadal jednak ta sfera życia jest jednym z głównych źródeł ich nadziei i obaw. Oczekiwania związane z pracą formułują zarówno, ci którzy jej nie mają (lub nie ma jej współmałżonek), choć chcieliby mieć, jak też ci, którzy pracują zawodowo i liczą na zachowanie pracy lub awans czy znalezienie nowego, bardziej atrakcyjnego zajęcia. Obawy, wyrażane przede wszystkim przez osoby pracujące, dotyczą głównie utraty pracy, rzadziej zaś - bezowocnych starań o jej znalezienie.

Nadzieje na podjęcie pracy zdecydowanie najczęściej wyrażają bezrobotni (70%). Stosunkowo często liczą na to także uczniowie i studenci (44%). Znalezienia pracy lub poprawy jej warunków oczekują osoby najslabiej sytuowane - o miesięcznych dochodach *per capita* nieprzekraczających 300 zł (47%). Zarówno nadzieje, jak i obawy związane z pracą częściej formułują ludzie młodzi i w średnim wieku (do 44 roku życia) niż starsi respondenci.

Trzecią ważną kwestią, o której Polacy myślą z nadzieją lub - jeszcze częściej - z obawą, jest zdrowie własne i najbliższych. Poprawy stanu zdrowia lub zachowania dobrego zdrowia życzyliby sobie w roku 2005 co ósmy badany (13%). Pogorszenia w tym względzie spodziewa się ponad dwukrotnie więcej osób (27%). Zainteresowanie własnym zdrowiem rośnie wraz z wiekiem. Zarówno nadzieje, jak i obawy związane ze stanem zdrowia są stosunkowo najczęściej udziałem ludzi starszych - powyżej 65 roku.

Wśród innych spraw, które budzą nadzieję i niepokój - podobnie jak w latach ubiegłych - wymieniano różnego rodzaju cele osobiste (związane przede wszystkim z edukacją i życiem rodzinnym) oraz przyszłość dzieci i wnuków. Część osobistych nadziei i obaw łączy się z przewidywaniami dotyczącymi kierunku rozwoju spraw krajowych - przede wszystkim tego, jak będzie się zmieniała sytuacja polityczna i gospodarcza w Polsce. W tym roku wypowiedzi nawiązujących do przebiegu sytuacji w kraju było wyraźnie więcej niż w latach ubiegłych, przy czym oczekiwane zmiany w Polsce częściej budzą nadzieje niż niepokój.

Tabela 1

Czego spodziewa się Pan(i) po rozpoczęciu roku, jakie wiąże z nim nadzieje, na co Pan(i) liczy - dla siebie osobiście i swoich najbliższych?	Odsetki respondentów wymieniających sprawy z danego zakresu (według terminów badań)						
	ZAKRES SPRAW, KTÓRYCH DOTYCZĄ WYPOWIEDZI	I '99	I '00	I '01	I '02	I '03	I '04
Materialne warunki życia	54	51	49	40	35	38	37
w tym:							
- poprawa sytuacji finansowej, zarobków	41	41	40	32	30	31	33
- utrzymanie obecnego poziomu życia	8	6	5	8	4	4	2
- poprawa warunków mieszkaniowych	6	5	3	3	2	2	3
Praca	24	25	25	31	38	35	29
w tym:							
- znalezienie pracy	9	9	11	17	18	15	14
- stabilność w pracy, utrzymanie jej	6	6	6	6	14	10	9
- zmiana pracy, awans	5	5	5	5	4	7	5
- znalezienie pracy za granicą	-	-	-	-	-	-	1
- poprawa kondycji gospodarstwa rolnego lub własnej firmy	4	4	3	2	3	2	2
Zdrowie - własne lub/i najbliższych	27	15	23	23	19	17	13
Cele osobiste	7	7	6	6	7	8	5
w tym:							
- ukończenie szkoły, zdobycie zawodu, podwyższenie kwalifikacji	4	4	4	4	5	6	3
- rodzina (zgoda w rodzinie, założenie rodziny), ułożenie życia osobistego	3	3	2	2	2	2	2
Nadzieje związane z dziećmi lub wnukami	6	4	4	5	7	8	7
w tym:							
- żeby dziecko/dzieci, wnuk/wnuki znalazły pracę	-	-	-	-	5	5	5
Stabilizacja, ogólna nadzieja, że „będzie lepiej”, szczęście i pomyślność	11	10	10	14	10	7	7
Nadzieje na poprawę sytuacji własnej związane ze sprawami ogólnymi, kraju	3	4	3	2	5	4	10
Inne sprawy	4	3	4	2	4	4	4
Niczego się nie spodziewam, na nic nie liczę, „aby nie było gorzej”	8	9	10	8	8	14	15
Trudno powiedzieć	2	3	4	3	3	2	4
Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ część badanych wymieniała sprawy z kilku dziedzin							

Tabela 2

Czego w rozpoczętym roku najbardziej się Pan(i) obawia w życiu osobistym i sprawach swoich najbliższych?	Odsetki respondentów wymieniających sprawy z danego zakresu (według terminów badań)						
	I '99	I '00	I '01	I '02	I '03	I '04	I '05
ZAKRES SPRAW, KTÓRYCH DOTYCZĄ WYPOWIEDZI							
Materialne warunki życia	31	31	34	27	30	34	31
w tym:							
- obniżenie standardu życia, wzrost kosztów utrzymania, wzrost cen i opłat	24	19	16	24	20	24	19
- popadnięcie w biedę	8	12	12	8	10	12	13
Praca	28	31	32	32	42	30	31
w tym:							
- obawa przed utratą pracy własnej lub współmałżonka	21	19	21	22	33	25	24
- obawa przed bezowocnym poszukiwaniem pracy	3	9	8	7	5	3	5
- obawy dotyczące upadku gospodarstwa rolnego lub własnej firmy	2	2	1	1	2	2	2
Zdrowie - własne lub/i najbliższych	42	33	35	36	32	30	27
Obawy o przyszłość dzieci	*	*	*	*	*	4	2
Niepowodzenia w życiu osobistym	9	6	6	5	3	3	2
Obawy związane z sytuacją kraju - gospodarczą, niepokojami społecznymi, klęskami żywiołowymi	2	2	2	3	5	3	5
Obawy dotyczące bezpieczeństwa osobistego	2	5	3	1	1	2	0
Obawy przed wojną, terroryzmem, destabilizacją	-	-	-	-	4	1	1
Negatywne konsekwencje wejścia Polski do UE	-	-	-	-	-	1	0
Inne sprawy	4	4	2	1	1	4	5
Niczego się nie obawiam	6	6	5	6	5	9	11
Trudno powiedzieć	3	3	5	5	4	4	5
Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ część badanych wymieniała sprawy z kilku dziedzin							
* W poprzednich latach wypowiedzi tego typu pojawiały się jedynie sporadycznie i zostały zaliczone do kategorii „inne”							

SPRAWY PUBLICZNE

O ile w odniesieniu do rozwoju spraw osobistych oczekiwania Polaków stosunkowo niewiele się zmieniły w ostatnim roku i nadal są zdominowane przez sprawy dotyczące pracy,

materialnych warunków życia oraz zdrowia, o tyle w układzie nadziei i obaw dotyczących sytuacji w kraju widoczne są dość wyraźne zmiany.

Niezadowolenie z sytuacji politycznej w Polsce, krytyczna ocena jakości polskich elit politycznych, zbliżająca się kampania przed wyborami parlamentarnymi i prezydenckimi, a także same wybory powodują, że oczekiwania Polaków bardziej niż kiedykolwiek wcześniej (począwszy od roku 1999) odnoszą się do zmian na scenie politycznej i sposobu funkcjonowania polityków i partii politycznych. Niemal co dziesiąta osoba oczekuje spokoju, stabilizacji, normalizacji w polityce i ogólnie w kraju. Prawie co piąty respondent (18%) wyraża nadzieję na lepsze, mądrzejsze rządy, poprawę stylu sprawowania władzy lub wprost odnosi się do wyborów, które pozwolą na wyłonienie lepszej reprezentacji narodu, zmianę elit rządzących i powstanie nowego gabinetu rządowego. Część badanych (8%) ma ponadto nadzieję na pozytywne skutki działalności komisji śledczych, wyjaśnienie afer w państwie, rozliczenie winnych. Z drugiej jednak strony pojawiają się głosy przeciwne, nacechowane pesymizmem. Wyrażają one obawy przed złymi, nieudolnymi rządami (6%), destabilizacją polityczną, kłótniami politycznymi, prawicowym i lewicowym radykalizmem (9%) lub wprost odnoszą się do niekorzystnego wyniku wyborów parlamentarnych (7%), a niekiedy także prezydenckich (1%). Co dziesiąta osoba spodziewa się wykrycia kolejnych afer politycznych, wzrostu korupcji.

Podobnie jak w latach ubiegłych *gros* wypowiedzi badanych odnosi się do rozwoju sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju. Polacy oczekują na ogół poprawy stanu gospodarki i zmniejszenia bezrobocia w roku 2005, rzadziej wyrażają obawy przed niekorzystnymi zmianami w obu dziedzinach. Trochę o polepszenie sytuacji ekonomicznej kraju towarzyszą nadzieje i obawy dotyczące materialnych warunków życia ludzi. Warto zaznaczyć, że obawy przed wzrostem cen, pogorszeniem sytuacji materialnej i ubożeniem społeczeństwa, formułowane często w kontekście wejścia Polski do Unii Europejskiej, są obecnie wyraźnie mniejsze niż przed rokiem.

Przystąpienie do Unii Europejskiej budziło na początku 2004 roku, a więc jeszcze przed rozszerzeniem tej organizacji dość dużo nadziei i obaw. Obecnie niewiele jest wypowiedzi odnoszących się wprost do - pozytywnych lub negatywnych - skutków członkostwa naszego kraju w tej organizacji. Wyrażają one przede wszystkim niepokój o pozycję Polski w Unii Europejskiej i szerzej w świecie.

Znaczna grupa respondentów podziela obawy przed zamachami terrorystycznymi w Polsce oraz przed wybuchem wojny. Wyraźniej niż w latach ubiegłych zaznacza się

ponadto lęk przed klęskami żywiołowymi. Mniej osób niż w poprzednich latach obawia się natomiast wzrostu przestępczości.

Tabela 3

Czego spodziewa się Pan(i) po rozpoczęciu roku dla kraju, Polski?	Odsetki respondentów wymieniających sprawy z danego zakresu (według terminów badań)						
	I '99	I '00	I '01	I '02	I '03	I '04	I '05
ZAKRES SPRAW, KTÓRYCH DOTYCZĄ WYPOWIEDZI							
Zmniejszenie, likwidacja bezrobocia	11	15	20	32	42	28	22
Poprawa sytuacji gospodarczej	17	20	19	31	27	20	21
Nadzieje związane z wejściem Polski do UE*	4	4	4	3	9	11	2
Poprawa sytuacji materialnej społeczeństwa	21	18	13	12	11	8	8
Spokój, stabilizacja, normalizacja w polityce, brak konfliktów społecznych, zgoda	25	22	18	14	9	8	11
Lepsze, dobre rządy, poprawa stylu rządzenia, zmiana rządu	9	11	10	6	7	7	18
Walka ze zjawiskami patologicznymi, poprawa funkcjonowania w różnych dziedzinach	-	-	-	-	3	7	10
w tym:							
- walka z korupcją, rozliczenie, osądzenie afer	-	-	-	-	2	3	8
- poprawa w opiece zdrowotnej i służbie zdrowia	-	-	-	-	2	3	2
Ogólnie formułowane nadzieje: „żeby było lepiej”, „żeby szło ku lepszemu”	7	7	10	11	5	7	5
Pokój na świecie, dobre ułożenie stosunków na arenie międzynarodowej, zakończenie konfliktu w Iraku i in.	-	-	-	-	4	3	3
Inne sprawy	5	4	7	2	3	3	4
Na nic nie liczę, niczego się nie spodziewam, „żeby nie było gorzej”	10	10	6	6	5	10	9
„Będzie gorzej” - ogólnie lub przewidywanie pogorszenia sytuacji pod różnymi względami: gospodarczej, wzrostu cen, bezrobocia, także negatywnych konsekwencji wejścia do UE	**	**	**	**	**	8	4
Trudno powiedzieć	11	10	11	8	10	9	97
Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ część badanych wymieniała sprawy z kilku dziedzin							
* W roku 2003 były to najczęściej nadzieje na pomyślny wynik referendum							
** W poprzednich latach nieliczne wypowiedzi tego typu zaliczono do kategorii „na nic nie liczę”							

Tabela 4

Czego w rozpoczętym roku najbardziej się Pan(i) obawia w sprawach kraju, Polski?	Odsetki respondentów wymieniających sprawy z danego zakresu (według terminów badań)						
	ZAKRES SPRAW, KTÓRYCH DOTYCZĄ WYPOWIEDZI	I '99	I '00	I '01	I '02	I '03	I '04
Pogorszenie sytuacji gospodarczej, także ogólnie „będzie gorzej”	13	11	14	31	18	17	15
Wzrost bezrobocia	8	10	18	18	27	12	11
Podwyżki cen i opłat, wzrost inflacji	-	-	-	-	2	9	4
Pogorszenie sytuacji materialnej społeczeństwa, wzrost biedy	10	10	7	7	10	9	5
Niepokoje społeczne, strajki, konflikty	29	22	18	17	14	11	5
Złe rządy, korupcja, prywata	5	13	8	5	6	9	28
w tym:							
- niekompetencja rządzących, „działań rządu”	-	-	-	-	5	4	6
- wzrost korupcji, dalszych afer	-	-	-	-	1	3	10
- destabilizacja polityczna, kłótnie polityczne, prawicowy i lewicowy radykalizm polityczny	-	-	-	-	1	2	9
- obawy o przebieg i wynik wyborów parlamentarnych	-	-	-	-	-	-	7
- obawy o wynik wyborów prezydenckich	-	-	-	-	-	-	1
Wojna, zagrożenie bezpieczeństwa kraju	10	15	10	16	12	5	7
Obawy, o pozycję w Unii Europejskiej i w świecie (w poprzednim roku - obawy przed odrzuceniem integracji, negatywnym wynikiem referendum)	-	-	-	-	3	4	3
Negatywne konsekwencje wstąpienia Polski do Unii Europejskiej	4	4	4	2	5	12	0
Zamachy terrorystyczne	-	-	-	-	2	13	9
Wzrost przestępczości, patologie społeczne	5	8	6	2	4	3	1
Kataklizmy, klęski żywiołowe	-	-	-	-	-	1	3
Problemy z opieką zdrowotną, funkcjonowaniem służby zdrowia	-	-	-	-	-	3	1
Wyprzedaż kraju obcym, uzależnienie od Zachodu	-	-	5	3	3	1	2
Inne	-	-	-	-	4	4	4
Niczego się nie obawiam, „jakoś to będzie”	4	4	4	2	2	4	5
Trudno powiedzieć	12	12	15	11	14	13	17
Odsetki nie sumują się do 100, ponieważ część badanych wymieniała sprawy z kilku dziedzin							

W ciągu ostatniego roku oczekiwania Polaków dotyczące ich spraw prywatnych niewiele się zmieniły. W życiu osobistym przedmiotem troski nadal są przede wszystkim sprawy związane z materialnymi warunkami życia, pracą i zdrowiem. Dość wyraźne zmiany odnotowaliśmy natomiast w układzie nadziei i obaw dotyczących rozwoju spraw krajowych. Wybory parlamentarne, na które Polacy - niezadowoleni z sytuacji politycznej i jakości polskiego życia politycznego - czekają już od dłuższego czasu, powodują, że właśnie z tą sferą wiążą oni w roku 2005 szczególnie dużo nadziei i obaw. Część badanych oczekuje zatem stabilizacji sytuacji politycznej, zmiany układu rządzącego, poprawy stylu sprawowania władzy, a także wyjaśnienia afer i rozliczenia winnych. Inni obawiają się kłótni politycznych, radykalizmu (zarówno lewicowego, jak i prawicowego), niekorzystnego wyniku wyborów oraz wykrywania kolejnych afer z udziałem polityków. Nadal przedmiotem obaw i nadziei Polaków jest stan polskiej gospodarki, poziom bezrobocia i materialne warunki życia społeczeństwa.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. **Czego spodziewa się Pan(i) po rozpoczętym roku, jakie wiąże z nim nadzieje**, na co Pan(i) liczy - dla siebie osobiście i swoich najbliższych? 1 - Niczego się nie spodziewam, na nic nie liczę; 2 - Stabilizacja, ogólna nadzieja, że „będzie lepiej”; 3 - Nadzieje na poprawę sytuacji własnej związane ze sprawami ogólnymi, kraju; 4 - Materialne warunki życia; 5 - Praca; 6 - Cele osobiste; 7 - Zdrowie; 8 - Nadzieje związane z dziećmi lub wnukami

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	15	7	10	37	29	5	13	7
Płeć								
Mężczyźni	16	7	8	39	30	6	10	3
Kobiety	14	7	12	35	29	5	16	10
Wiek								
18-24 lat	6	7	13	34	40	21	4	0
25-34	12	7	9	41	38	3	6	0
35-44	13	5	12	37	41	3	9	6
45-54	17	6	8	39	31	1	12	13
55-64	22	10	10	41	12	2	18	7
65 lat i więcej	23	6	9	28	8	2	31	14
Miejsce zamieszkania								
Wieś	15	7	11	35	30	3	13	8
Miasto do 20 tys.	18	6	8	33	26	7	17	7
20-100 tys.	13	5	10	43	31	5	14	5
101-500 tys.	14	6	11	39	30	9	9	7
501 tys.i więcej mieszk.	19	9	6	33	27	5	17	8
Wykształcenie								
Podstawowe	15	6	9	33	22	5	21	13
Zasadnicze zawodowe	16	7	9	39	35	3	10	3
Średnie	15	7	9	40	31	7	10	6
Wyższe	13	5	16	33	29	2	9	4
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	11	7	14	36	31	1	11	2
Prac.umysł.niż.szczebła	17	7	11	38	29	4	10	7
Pracownicy fiz.- umysł.	14	5	11	49	25	9	7	3
Robotnicy wykwalifikowani	14	8	3	40	33	0	10	2
Robotnicy niewykwalifik.	10	10	9	58	33	0	4	8
Rolnicy	19	2	17	46	28	0	11	8
Pracujący na własny rach.	27	9	0	35	25	0	8	6
Bierni zawodowo								
Renciści	22	7	10	36	12	1	22	8
Emeryci	23	8	9	33	9	2	28	13
Uczniowie i studenci	6	5	16	27	44	30	5	0
Bezrobotni	6	6	7	22	70	6	3	5
Gospodynie domowe i inni	10	3	11	45	27	5	14	12
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	14	9	9	40	29	3	11	8
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	14	3	6	49	36	0	4	5
sekt. pryw. poza rolnict.	16	7	9	43	26	5	7	2
prywatnym gosp. rolnym	15	4	16	44	32	1	13	6
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	7	4	8	34	47	5	9	10
301-500	15	5	10	44	32	6	12	8
501-900	19	5	9	39	18	6	19	9
901-1200	15	10	7	40	23	3	26	3
Powyżej 1200 zł	20	6	13	33	27	3	9	4
Ocena własnych war. mater.								
Złe	15	4	7	36	34	4	13	11
Średnie	17	8	9	38	28	4	12	5
Dobre	13	6	14	36	26	8	14	5
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	15	5	14	23	12	8	16	12
Raz w tygodniu	16	6	10	36	30	5	15	8
1-2 razy w miesiącu	9	7	12	40	29	7	14	3
Kilka razy w roku	16	8	8	41	30	5	8	6
W ogóle nie uczestniczy	17	6	6	38	37	3	12	5
Poglądy polityczne								
Lewica	11	9	10	41	36	4	14	5
Centrum	15	5	12	36	32	6	10	7
Prawica	14	5	11	40	28	5	12	6
Trudno powiedzieć	20	8	7	32	25	5	17	9

Tabela 1 (cd.). **Czego spodziewa się Pan(i) po rozpoczętym roku, jakie wiąże z nim nadzieje, na co Pan(i) liczy - dla siebie osobiście i swoich najbliższych?**

(%)

	Inne sprawy	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	Liczba osób
Ogółem	4	4	0	1089
Płeć				
Mężczyźni	4	4	0	519
Kobiety	3	3	0	570
Wiek				
18-24 lat	3	6	0	163
25-34	2	4	0	207
35-44	4	3	0	195
45-54	4	2	1	204
55-64	3	4	0	136
65 lat i więcej	5	4	0	185
Miejsce zamieszkania				
Wieś	3	3	0	407
Miasto do 20 tys.	1	8	0	135
20-100 tys.	4	2	1	213
101-500 tys.	3	5	0	205
501 tys.i więcej mieszk.	7	2	0	130
Wykształcenie				
Podstawowe	3	4	0	311
Zasadnicze zawodowe	5	3	0	281
Średnie	4	4	0	378
Wyższe	2	5	1	119
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	2	6	2	66
Prac.umysł.niż.szczebła	1	6	0	98
Pracownicy fiz.- umysł.	6	6	0	96
Robotnicy wykwalifikowani	9	4	0	75
Robotnicy niewykwalifik.	2	0	0	64
Rolnicy	0	0	0	58
Pracujący na własny rach.	0	8	0	36
Bierni zawodowo				
Renciści	6	3	0	104
Emeryci	4	3	0	222
Uczniowie i studenci	4	2	0	88
Bezrobotni	3	4	0	127
Gospodynie domowe i inni	0	3	0	55
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	5	2	1	156
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	2	5	0	81
sekt. pryw. poza rolnict.	3	7	0	197
prywatnym gosp. rolnym	3	0	0	91
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	3	5	0	178
301-500	4	2	0	182
501-900	5	3	0	237
901-1200	3	2	2	88
Powyżej 1200 zł	7	3	0	63
Ocena własnych war. mater.				
Złe	4	4	0	336
Średnie	4	4	0	482
Dobre	3	3	1	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	9	3	2	77
Raz w tygodniu	4	4	0	536
1-2 razy w miesiącu	3	5	0	148
Kilka razy w roku	3	3	0	215
W ogóle nie uczestniczy	3	3	0	113
Poglądy polityczne				
Lewica	2	7	0	187
Centrum	4	5	0	270
Prawica	5	2	0	343
Trudno powiedzieć	2	3	0	289

Tabela 2. Czego w rozpoczętym roku **najbardziej się Pan(i) obawia** w życiu osobistym i sprawach swoich najbliższych?
 1 - Niczego się nie obawiam; 2 - Zdrowie; 3 - Praca; 4 - Materialne warunki życia; 5 - Obawy związane z sytuacją w kraju; 6 - Obawy o przyszłość dzieci; 7 - Niepowodzenie w życiu osobistym; 8 - Obawy przed wojną, terroryzmem

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	11	27	31	31	5	2	2	1
Płeć								
Mężczyźni	14	25	29	29	5	1	3	1
Kobiety	8	29	32	32	6	2	2	2
Wiek								
18-24 lat	17	15	41	20	4	0	12	1
25-34	11	20	39	27	5	0	2	1
35-44	13	22	39	28	8	4	0	2
45-54	10	26	30	34	3	2	0	2
55-64	7	37	21	39	7	1	1	0
65 lat i więcej	5	47	12	37	6	2	1	3
Miejsce zamieszkania								
Wieś	14	24	28	33	5	2	2	2
Miasto do 20 tys.	10	23	31	34	8	1	2	2
20-100 tys.	10	27	32	32	4	3	2	2
101-500 tys.	6	32	32	26	10	2	5	1
501 tys.i więcej mieszk.	7	37	35	24	2	0	1	0
Wykształcenie								
Podstawowe	9	31	23	38	4	2	4	3
Zasadnicze zawodowe	15	20	33	33	4	1	2	0
Średnie	8	27	34	30	6	2	3	1
Wyższe	14	34	33	9	10	0	0	1
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier.,inteligencja	12	28	29	10	9	1	0	4
Prac.umysł.niż.szczebla	4	32	45	23	4	1	1	0
Pracownicy fiz.- umysł.	6	31	46	27	3	1	2	0
Robotnicy wykwalifikowani	22	20	40	14	5	4	2	2
Robotnicy niewykwalifik.	14	11	44	33	0	2	0	0
Rolnicy	20	25	31	38	2	2	0	3
Pracujący na własny rach.	18	27	22	13	10	6	0	0
Bierni zawodowo								
Renciści	9	31	7	41	7	2	1	6
Emeryci	5	43	17	40	6	1	1	0
Uczniowie i studenci	18	14	39	22	3	0	15	2
Bezrobotni	10	11	35	36	8	1	5	1
Gospodynie domowe i inni	7	30	32	41	11	1	0	0
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	10	28	38	20	7	2	1	2
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	14	17	41	18	3	1	1	0
sekt. pryw. poza rolnict.	12	28	40	20	4	3	1	0
prywatnym gosp. rolnym	15	24	28	39	4	3	2	3
Dochody na jedną osobę								
Do 300 zł	9	20	34	41	5	3	2	1
301-500	11	31	34	30	8	2	2	2
501-900	10	34	27	30	3	1	2	0
901-1200	6	36	25	30	15	0	0	4
Powyżej 1200 zł	11	41	29	15	10	0	1	0
Ocena własnych war. mater.								
Złe	7	26	32	42	4	3	2	2
Średnie	9	28	31	31	6	1	1	1
Dobre	18	28	30	15	7	1	5	1
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	13	32	28	26	6	1	3	1
Raz w tygodniu	10	27	31	31	6	2	2	1
1-2 razy w miesiącu	9	25	33	31	6	1	3	0
Kilka razy w roku	13	27	30	30	4	0	2	2
W ogóle nie uczestniczy	11	30	27	31	6	2	3	3
Poglądy polityczne								
Lewica	8	30	34	27	8	1	1	1
Centrum	13	25	33	28	6	2	3	1
Prawica	10	30	31	32	5	2	2	1
Trudno powiedzieć	11	24	26	34	4	2	3	2

(continued)

Tabela 2 (cd.). Czego w rozpoczętym roku **najbardziej się Pan(i) obawia** w życiu osobistym i sprawach swoich najbliższych?

(%)

	Inne sprawy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	5	1089
Płeć			
Mężczyźni	5	5	519
Kobiety	5	5	570
Wiek			
18-24 lat	5	4	163
25-34	4	8	207
35-44	4	5	195
45-54	5	5	204
55-64	3	4	136
65 lat i więcej	6	2	185
Miejsce zamieszkania			
Wieś	4	6	407
Miasto do 20 tys.	6	7	135
20-100 tys.	5	4	213
101-500 tys.	5	3	205
501 tys. i więcej mieszk.	6	4	130
Wykształcenie			
Podstawowe	6	3	311
Zasadnicze zawodowe	3	7	281
Średnie	4	4	378
Wyższe	5	8	119
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	6	12	66
Prac. umysł. niż. szczebla	4	7	98
Pracownicy fiz.- umysł.	4	4	96
Robotnicy wykwalifikowani	6	11	75
Robotnicy niewykwalifik.	3	7	64
Rolnicy	4	0	58
Pracujący na własny rach.	9	6	36
Bierni zawodowo			
Renciści	7	3	104
Emeryci	3	3	222
Uczniowie i studenci	4	2	88
Bezrobotni	4	4	127
Gospodynie domowe i inni	5	6	55
Pracuje w:			
inst. państw., publicznej	7	7	156
spółce właścicieli			
prywatnych i państwa	3	15	81
sekt. pryw. poza rolnict.	4	6	197
prywatnym gosp. rolnym	5	0	91
Dochody na jedną osobę			
Do 300 zł	2	4	178
301-500	5	2	182
501-900	3	4	237
901-1200	5	4	88
Powyżej 1200 zł	3	8	63
Ocena własnych war. mater.			
Złe	3	3	336
Średnie	5	6	482
Dobre	7	6	271
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	2	5	77
Raz w tygodniu	6	5	536
1-2 razy w miesiącu	5	5	148
Kilka razy w roku	3	6	215
W ogóle nie uczestniczy	5	2	113
Poglądy polityczne			
Lewica	5	6	187
Centrum	5	5	270
Prawica	5	4	343
Trudno powiedzieć	5	6	289